

การออกแบบการเรียนการสอน เรื่อง โปรแกรมประมวลผลคำ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ด้านคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันการอาชีวศึกษา

ว่าที่ ร.ต. ศรารุช เย็นกาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2548

ISBN 974-502-288-8

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ว่าที่ ร.ต.ศราวุธ เข็นกาย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ลัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ
(ดร. ปรัชญนันท์ นิลสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ลัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ
(ดร. ปรัชญนันท์ นิลสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ดร. วนิดา พงษ์ศักดิ์ชาติ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ถัดดา สุขปรีดี ประธานกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ตลอดจน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม และ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้แนวคิด แนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนครู-อาจารย์ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา และ เพื่อนหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษาทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดี เสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณ อีกทั้งบูรพาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนมาทุกท่าน

ศราวุธ เข็นกาย

43921050: สาขาวิชา: เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ: การออกแบบการเรียนการสอน/ โปรแกรมประมวลผลคำ/ คอมพิวเตอร์/

นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/ สถาบันการอาชีวศึกษา

ศราวุธ เย็นกาย: การออกแบบการเรียนการสอน เรื่อง โปรแกรมประมวลผลคำ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันการอาชีวศึกษา (THE INSTRUCTIONAL DESIGN IN WORD PROCESSOR PROGRAM ACCORDING TO DESIRABLE CHARACTERISTICS OF COMPUTER FOR HIGHER CERTIFICATE OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ถัดดา สุขปรีดี, กศ.ม., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ก.ค., 205 หน้า. ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-288-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบการเรียนการสอน เรื่อง โปรแกรมประมวลผลคำ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้แนวทางของ เอร์ลาช และอีลาย (Gerlach and Ely) และวิธีสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม (MIAP) เป็นแนวทาง ในการออกแบบ ทำให้ได้รูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุง แก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาเป็นรายบุคคลจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ด้านภาษาและคำสั่ง และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษากลุ่มย่อย จำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากนั้นนำไปปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปหาประสิทธิภาพ โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จำนวน 40 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการวิจัยทำให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย แผนการสอน ใบความรู้ ใบงาน แบบประเมินผลตามสภาพจริง จากการประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพ พบว่า นักศึกษา สามารถทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 89.10 และสามารถทำแบบทดสอบ หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.92 ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้ มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

43921050: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY;
M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL/ WORD PROCESSOR PROGRAM/ COMPUTER/
HIGHER CERTIFICATE OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS/
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE.

SARAWUT YENKAI: THE INSTRUCTIONAL DESIGN IN WORD PROCESSOR
PROGRAM ACCORDING TO DESIRABLE CHARACTERISTIC OF COMPUTER FOR
HIGHER CERTIFICATE OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS IN VOCATIONAL
EDUCATION INSTITUTE. THESIS ADVISORS: LADDA SOOKPREEDEE, M.Ed.,
PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 205 P. 2005. ISBN 974-502-288-8

The objective of this research was to design an instructional in word processor program according to desirable characteristics of computer for higher certificate of vocational education students in an vocational education institute to meet the standard criteria 80/80. Gerlach and Ely model combining with MIAP of learning strategies were applied in designing the instruction. Upon the completion of a prototype, the packages were examined by the experts for comment and revision. The one-to-one tryout with 3 students was conducted. To check the linguistic clearness, the results were used for revision. The revised packages were tried with a group of 6 students for small group tryout. The packages were again revised and finally tried out with 40 first –year students studying in the higher certificate of vocational education students, from electronic department of Chacherngsao Technical College. The statistics used were mean and percentage.

The results of the study were; five packages were developed as the results of the design. Each package contained a lesson plan, Information sheet, Job sheet, and Authentic assessment. Upon the field tryout, it was found the packages have the efficiency at 89.10/86.92, It showed that the instruction at design was effective according to the 80/80 standard criteria.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา.....	8
การสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม (MIAP).....	12
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายรายวิชา.....	16
การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน.....	17
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ โปรแกรมประมวลผลคำ.....	19
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคอมพิวเตอร์.....	23
การออกแบบการเรียนการสอน.....	26
การประเมินผลตามสภาพจริง.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	39
กำหนดคุณลักษณะของรูปแบบการเรียนการสอน.....	41
กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน.....	41
ขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอน.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	56
ผลการออกแบบการเรียนการสอน.....	56
ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอน.....	58
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	88
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	205

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	เปรียบเทียบลักษณะการประเมินผลแบบเดิมและการประเมินผลตามสภาพจริง.....	33
2	โครงการสอน เรื่อง โปรแกรมประมวลผลคำ.....	45
3	ลักษณะและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน.....	48
4	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ.....	59
5	ค่าประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์.....	61
6	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการสอน.....	81
7	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลตามสภาพจริง ใบงานที่ 1.....	82
8	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลตามสภาพจริง ใบงานที่ 2.....	83
9	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลตามสภาพจริง ใบงานที่ 3.....	84
10	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลตามสภาพจริง ใบงานที่ 4.....	85
11	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลตามสภาพจริง ใบงานที่ 5.....	86
12	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลตามสภาพจริง วัตถุประสงค์ หลังเรียน.....	87

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม.....	14
2 หน้าต่างของโปรแกรม Microsoft Word.....	22
3 แถบเครื่องมือมาตรฐาน.....	23
4 แถบเครื่องมือจัดรูปแบบ.....	23
5 แถบเครื่องมือวาดภาพ.....	23
6 แสดงองค์ประกอบของระบบ.....	28
7 แสดงรูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของเกอร์ลาซ และอีลาย.....	31
8 แสดงผังงานขั้นตอนการทำวิจัย.....	40
9 รูปแบบการเรียนการสอน.....	50
10 รูปแบบการเรียนการสอน (1).....	58
11 รูปแบบการเรียนการสอน (2).....	64